The UCLA Geriatrik Tutumlar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *The UCLA Geriatrik Tutumlar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31597

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

UCLA Geriatrik Tutumlar Ölçe?i (UCLA-GA), özellikle **sa?l?k hizmeti sunucular?n?n** ya?l? bireylere yönelik tutumlar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçe?in Türkçe uyarlamas?, ?ahin ve arkada?lar? taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, sa?l?k profesyonellerinin geriatrik bak?ma ve ya?l? bireylere kar?? sahip oldu?u bili?sel ve duygusal e?ilimleri sistematik bir ?ekilde ölçmeyi hedefler. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki sa?l?k ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermektedir. Bu araç, ya?l? bak?m? alan?ndaki e?itim ihtiyaçlar?n? belirleme ve olumsuz tutumlar? düzeltme çabalar?na bilimsel bir zemin sa?lamaktad?r.

Orijinal ?ngilizce versiyonun 14 maddelik yap?s? korunmu? olup, Türkçe versiyonun dört temel faktör alt?nda topland??? belirlenmi?tir: Sosyal De?erler, T?bbi Bak?m, Merhamet ve Kaynak Da??t?m?. Bu faktörler, ya?l? bireylere gösterilen sayg?dan, kronik hastal?klar?n tedavisine yönelik inançlara ve toplumsal sorumluluk alg?s?na kadar geni? bir yelpazedeki tutumlar? kapsamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Geriatri, Tutumlar, Ya?l?l?k, Sa?l?k Çal??anlar?, UCLA-GA, Ölçek Uyarlama, Psikometri, Ya?l? Bak?m?.

Yazarlar

Sahin, S., Mandiracioglu, A., Tekin, N., Senuzun, F., & Akcicek, F.

Amaç

UCLA Geriatrik Tutumlar Ölçe?i'nin temel amac?, **sa?l?k hizmetleri** alan?nda çal??an profesyonellerin ya?l? bireylere ve geriatrik bak?ma yönelik mevcut tutumlar?n? bilimsel yöntemlerle saptamakt?r. Ya?l? nüfusun artmas?yla birlikte, sa?l?k çal??anlar?n?n ya?l?lara kar?? geli?tirdi?i tutumlar, sunulan bak?m?n kalitesini ve etkinli?ini do?rudan etkilemektedir. Bu nedenle, ölçek, olumlu veya olumsuz tutumlar?n düzeyini belirleyerek e?itim programlar?n?n ve müdahale stratejilerinin geli?tirilmesine rehberlik etmeyi amaçlamaktad?r.

Türkçe uyarlama çal??mas? (2012), ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türkiye'deki t?p ve sa?l?k alan?nda çal??an bireylerin geriatriye bak?? aç?s?n? standart bir araçla ölçme imkan? sunmu?tur. Bu sayede, Türkiye'deki sa?l?k sisteminde ya?l? ayr?mc?l???n?n (ageism) varl???n? ve düzeyini ara?t?rmac?lar için ölçülebilir hale getirmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

UCLA Geriatrik Tutumlar Ölçe?i, **ya?l?l?k** ve geriatrik bak?ma yönelik tutumlar? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, bireylerin ya?l?l?kla ilgili sosyal normlara, t?bbi uygulamalara, ki?isel duygusal tepkilere ve kaynak da??t?m?na ili?kin inançlar?n? ve duygular?n? de?erlendirir. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in dört ana alt boyutu oldu?unu teyit etmektedir.

Bu dört yap?sal boyut ?unlard?r: **Sosyal De?erler** (ya?l?lar?n toplumsal rolüne dair inançlar), **T?bbi Bak?m** (ya?l? hastalar?n tedavi sonuçlar?na dair iyimserlik veya karamsarl?k), **Merhamet** (ya?l? hastalara gösterilen empati ve özel ilgi düzeyi) ve **Kaynak Da??t?m?** (ya?l?lar?n bak?m?n?n toplumsal bir sorumluluk olup olmad???na dair inançlar). Bu boyutlar, ya?l? bireylere yönelik genel tutumun karma??k do?as?n? yakalamakta ve farkl? tutum bile?enlerini birbirinden ay?rmaktad?r.

Geçerlik

UCLA Geriatrik Tutumlar Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun yap? geçerli?i, faktör analizi ve ilgili istatistiksel testlerle de?erlendirilmi?tir. Verilerin faktör analizine uygunlu?unu de?erlendirmek için yap?lan testlerde önemli bulgular elde edilmi?tir. **KMO (Kaiser-Meyer-Olkin)** de?eri 0.72 olarak hesaplanm??t?r, bu da veri setinin faktör analizi için kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, verilerin çok de?i?kenli normal da??l?mdan gelip gelmedi?ini test eden **Barlett Sphericity Testi** sonucu 368.85 olarak bulunmu? ve bu de?er $p < 0.0001$ düzeyinde istatistiksel olarak anlaml? ç?km??t?r. Bu sonuçlar, maddeler aras?ndaki korelasyon matrisinin faktör analizi için uygun oldu?unu ve ölçe?in yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k ve zamana ba?l? istikrar (test-tekrar test) yöntemleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in iç tutarl?l???n? gösteren **Cronbach Alfa** güvenirlik katsay?s? 0.67 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için alt s?n?r olan 0.70'in hemen alt?nda olsa da, tutum ölçekleri ve k?sa formlar için kabul edilebilir bir düzeyde de?erlendirilebilir.

Madde-toplam korelasyonlar?, maddelerin genel ölçek puan?yla ne kadar tutarl? oldu?unu göstermekte olup, bu de?erler 0.32 ile 0.68 aras?nda de?i?mektedir. Bu aral?k, maddelerin ölçe?in ölçtü?ü genel yap?yla makul düzeyde ili?kili oldu?unu i?aret eder. **Test-tekrar test** güvenirlik sonuçlar?na göre ise korelasyon katsay?s? (r) 0.51 olarak belirlenmi?tir. Maddeler için iki test aras?ndaki korelasyonlar 0.22 ile 0.65 aras?nda anlaml? düzeyde bulunmu?tur, bu da ölçe?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

zaman içinde nispeten istikrarl? sonuçlar verdi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Uygulanan temel bile?enler analizi sonucunda, 14 maddelik UCLA-GA ölçe?inin Türkçe versiyonunun dört faktör alt?nda topland??? görülmü?tür. Bu dört faktör, ölçe?in toplam varyans?n?n %48.1'ini aç?klamaktad?r. Bu oran, ölçe?in yap?sal olarak güçlü bir aç?klay?c?l??a sahip oldu?unu ve faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Faktör yap?s? ve madde da??l?mlar? a?a??daki gibidir:

Sosyal De?erler: 2 madde içerir. Ya?l?lar?n modern topluma ayak uydurma h?z? ve toplumsal katk?lar? hakk?ndaki inançlar? ölçer.
T?bbi Bak?m: 4 madde içerir. Özellikle **kronik hastal?klar?** olan ya?l? hastalar?n tedavilerinin sonuçlar?na dair umutluluk veya umutsuzluk derecesini de?erlendirir.
Merhamet: 4 madde içerir. Sa?l?k çal??an?n?n ya?l? hastalara kar?? duydu?u sempati, gösterdi?i dikkat ve ?efkat düzeyini ölçer.
Kaynak Da??t?m?: 4 madde içerir. Ya?l? ki?ilerin bak?m?n?n sa?lanmas?n?n bireysel mi yoksa **toplumsal sorumluluk** mu oldu?una dair tutumlar? inceler.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Yan?tlar 1="Kesinlikle kat?lm?yorum" ile 5="Kesinlikle Kat?l?yorum" aras?nda de?i?mektedir.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Sa?l?k Çal??anlar? ve Sa?l?k Alan? Ö?rencileri

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle sa?l?k sektöründe çal??anlar veya e?itim görenler)

Nüfus Detaylar?: Orijinal uyarlama çal??mas?, t?p, hem?irelik ve ilgili sa?l?k disiplinlerindeki profesyonelleri kapsam??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan öz bildirim envanteri (Self-report attitude inventory).

Anahtar Kelimeler

Geriatrik Tutum, Likert Ölçe?i, ?ç Tutarl?l?k, Test-Tekrar Test Güvenirli?i, KMO, Geriatri E?itimi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricileri UCLA Geriatri Bölümü'dür. Türkçe uyarlama çal??mas? 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle sorumlu yazar (Sevnaz ?ahin) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Sorumlu yazar ile ileti?im bilgileri: drsevnaz@hotmail.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: the-ucla-geriatrics-attitudes-ucla-ga-scale-toad.pdf

Kaynaklar

Sahin, S., Mandiracioglu, A., Tekin, N., Senuzun, F., & Akcicek, F. (2012). Attitudes toward the elderly among the health care providers: Reliability and validity of Turkish version of the UCLA Geriatrics Attitudes (UCLA-GA) scale. *Archives of Gerontology and Geriatrics, 55*(1), 205-209. Makaleye eri?im linki: sciencedirect.com

UCLA Geriatrik Tutumlar Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, toplam 14 maddeden olu?maktad?r ve bu maddeler dört alt boyuta ayr?lm??t?r. A?a??da, her bir faktör ve ilgili örnek madde sunulmu?tur:

Sosyal De?erler (2 m): Genelde ya?l? ki?iler modern topluma göre çok yava? hareket ederler.
T?bbi Bak?m (4 m): Kronik hastal?klar? olan ya?l? hastalar?n tedavileri umutsuzdur.
Merhamet (4 m): Ya?l? hastalar?ma daha genç hastalara göre daha dikkatli olma ve daha çok sempati duyma e?ilimindeyim.
Kaynak Da??t?m? (4 m): Ya?l? ki?ilerin bak?m?n? sa?lamak toplumun sorumlulu?udur.

ARABPSYCHOLOGY.COM